Šifra kandidata:
A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 1 1 1 5 2 1 1 2 M

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK
TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

SOCIOLOGIJA
SZOCIOLÓGIA

Izpitna pola 2

2. feladatlap

Sreda, 1. junij 2011 / 90 minut
2011. június 1., szerda / 90 perc

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával.
A jelölt két értékelőlapot is kap.

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.
A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

Ta pola ima 24 strani, od tega 2 prazni.

A feladatlap terjedelme 24 oldal, ebből 2 üres.

© RIC 2011

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.
Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite 2. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 35; vsaka naloga je vredna 17,5 točke.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenjevalec ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

I	II	III	IV

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pred vsak odgovor napišite številko vprašanja, na katero odgovarjate. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!
Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (a feladatlap jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra)!

A feladatlap 4 strukturált feladatot tartalmaz, ebből válasszon ki kettőt! Összesen 35 pont érhető el, egy-egy feladat 17,5 pontot ér.

A táblázatban jelölje meg x-szel, melyik feladatokat értékelje az értékelő! Ha ezt nem teszi meg, az értékelő tanár az első két megoldott feladatot értékeli.

I.	*II.*	*III.*	*IV.*

Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a ***feladatlap*** *erre kijelölt helyére! Minden esetben írja le a választott kérdés számát is! Olvashatóan írjon! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan válaszokat és a nem egyértelmű javításokat nulla (0) ponttal értékeljük.*

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

I. ETNIJA, NAROD, NACIJA
I. ETNIKUM, NEMZET, NÁCIÓ

Vir A

19. stoletje je bilo v Evropi stoletje oblikovanja narodov – stoletje gospodarskega in političnega združevanja, jezikovnega poenotenja ter nastanka, uveljavitve in razširitve hegemonističnih kulturnih vzorcev. Razvoj se je začel na začetku 19. stoletja, vendar se do njegovega konca še ni zaključil. Prebivalce posamezne nacionalne države so še zmerom ločevale pregrade jezikovnega in kulturnega nerazumevanja. Notranje pregrade med mestom in podeželjem, med razredi in med pokrajinami …

(Wolf, E. R. (1999): Evropa in ljudstva brez zgodovine, II. del, SH, Ljubljana, str. 137)

Vir B

Nastala je (slovenska nacionalna država – op. a.) pozno ob hkratnem razpadu jugoslovanske federacije in socialističnega sistema. Gre za vzhodni, etnični način nastajanja nacije, kar pomeni, da se je nacionalna država izoblikovala šele potem, ko je bil narod že dalj časa izoblikovan in ko je razvijal svojo kulturo, izobraževalni sistem in gospodarstvo ob omejeni politični suverenosti in avtonomiji.

(Klinar, P. (1994): »O nacionalni identiteti in etnonacionalizmih«, Teorija in praksa, 5–6, str. 422)

Vir C

[…] nacionalizmu pripisujejo skorajda patološki značaj, utemeljenost v strahu in sovraštvu do Drugega in sorodnost z rasizmom, toda prav je, če opozorimo, da narodi budijo tudi ljubezen; […] Kulturni proizvodi nacionalizma – poezija, proza, glasba, likovna umetnost – s tisočerimi različnimi oblikami in stili to ljubezen jasno izražajo.

(Anderson, B. (1998): Zamišljene skupnosti. O izvoru in širjenju nacionalizma, SH, Ljubljana, str. 157)

Vprašanja:
Kérdések:

1. Razložite dva družbena procesa oziroma dejavnika, ki sta vplivala na oblikovanje narodov. (Vir A)
   Magyarázzon meg két olyan társadalmi folyamatot, illetve tényezőt, amely hatással volt a nemzetek kialakulására. (A forrás)

   (4 točke/pont)

2. Pojasnite razliko med narodom in nacijo (nacionalno državo).
   Pomagajte si z viroma A in B.
   Magyarázza meg a nemzet és a náció (nemzetállam) közötti különbséget!
   Támaszkodjon az A és a B forrás szlovén szövegére!

   (2 točki/pont)

3. Katerega leta je nastala slovenska nacionalna država? (Vir B)
   Melyik évben jött létre a szlovén nemzetállam? (B forrás)

   (1 točka/pont)

4. Katere nacionalne države so še nastale v (približno) istem času in na podoben način? Navedite tri.
   Melyik más nemzetállamok jöttek létre még (körülbelül) ebben az időben – hasonló úton? Nevezzen meg hármat!

   (1,5 točke/pont)

5. Kaj je – v primerjavi z vzhodnim, etničnim načinom, ki ga omenja vir B – značilno za zahodni način nastajanja nacij? Navedite tudi konkreten primer tako nastale nacije oziroma nacionalne države.
Mi jellemzi a nációk kialakulásának nyugati módját – a B forrásban említett keleti, etnikai úton történővel összevetve? Nevezzen meg egy konkrét példát a nyugati úton kialakuló nációra, illetve nemzetállamra!

(3 točke/pont)

6. Poleg vzhodnega in zahodnega načina oblikovanja nacij poznamo še druge. Kratko predstavite še enega.
A nációk kialakulásának keleti és nyugati módján kívül más úton történőeket is ismerünk. Röviden mutasson be még egyet!

(2 točki/pont)

7. Vir C nakazuje na dve različni plati nacionalizma. Poimenujte ju in kratko predstavite.
A C forrás a nacionalizmus két különböző oldalát világítja meg. Nevezze meg mindkettőt, majd röviden mutassa be őket!

(4 točke/pont)

II. ZNANOST
II. TUDOMÁNY

Vir A

Na začetku novega veka se razvije nov pojem filozofije, ki ga ne moremo razločno razmejiti od poprejšnje filozofije, saj okrepi poprej opažene trende. V filozofiji humanizma in renesanse se že kaže slutnja novega spoznavnega problema. Vsem novoveškim filozofskim smerem je skupno eno: odvrnitev od avtoritet, kot so cerkev, država, metafizika, tradicija nasploh; edina priznana avtoriteta je razum (ratio). Začetek nove dobe zaznamujejo...

(Fürst, M., in Halmer, N. (1996): Filozofija, Ljubljana, DZS, str. 44)

Vir B

Z recesijo se v Slovenijo počasi vrača spoznanje zdrave pameti, da ne moremo napredovati brez kakovostnega znanja in razvoja. [...] Le s kreiranjem novih storitev, novih produktov, dvigom dodane vrednosti, skratka s pametno uporabo znanja se bo Slovenija uspešno razvijala naprej.

(Gams, M. (2010): Aktualni problemi slovenske znanosti, v: Delo, 28. 1. 2010, str. 26)

Vir C

Podatke in orodja, s katerimi delamo, bi načeloma lahko zlorabili. Tega se zelo dobro zavedam, a lahko le ponovim, da me to kot znanstvenika ne zanima in da pri svojem delu zelo pazim, da ne posegam v zasebnost uporabnikov. [...] Meje možnega pomikamo naprej in se med prvimi srečujemo z dilemami, kaj se na spletu sme in ne sme početi, katere podatke o uporabnikih shranjevati in kako jih obdelovati.

(Kučić, L. J. (2010): Iskanje orodja, s katerim bomo izluščili modrost množic. Intervju z dr. J. Leskovcem, profesorjem na Stanfordu, v: Delo, Sobotna priloga, 9. 1. 2010, str. 4)

Vprašanja:
Kérdések:

1. V katero obdobje je mogoče umestiti začetke moderne znanosti?
   Navedite ustrezno stoletje. V pomoč vam je lahko vir A.
   Melyik korszakban alakult ki a modern tudomány?
   Nevezze meg a megfelelő századot! Támaszkodjon az A forrás szövegére!
   (1 točka/pont)

2. Katere družbene okoliščine so vplivale na razvoj moderne znanosti?
   Navedite in predstavite dve.
   Mely társadalmi körülmények befolyásolták a modern tudomány fejlődését?
   Nevezzen meg és mutasson be kettőt!
   (4 točke/pont)

3. Katera družbena funkcija znanosti je predstavljena v viru B?
   A tudomány melyik társadalmi szerepét mutatja be a B forrás?
   (1 točka/pont)

4. Navedite in predstavite še dve drugi družbeni funkciji znanosti.
   Nevezze meg, majd mutassa be a tudomány még két társadalmi szerepét!
   (4 točke/pont)

5. Katera etična dilema znanosti je izpostavljena v viru C? Navedite jo.
   Nevezze meg, a tudománynak melyik erkölcsi dilemmája van kiemelve a C forrásban!
   (1,5 točke/pont)

6. Pojasnite etično dilemo znanosti, ki ste jo navedli v svojem odgovoru, in vključite v pojasnilo konkreten družbeni primer.
Magyarázza meg a tudománynak azt az erkölcsi dilemmáját, amelyet az előző válaszában kiemelt. Magyarázata tartalmazzon egy konkrét társadalmi példát is!

(3 točke/pont)

7. Predstavite še drugo etično dilemo, s katero se znanost prav tako srečuje in jo mora v raziskovanju upoštevati. Pri tem vključite en primer predstavljene etične dileme znanosti.
Mutasson be egy másik olyan erkölcsi dilemmát, amellyel a tudomány szembesül, és amelyet a kutatáskor figyelembe kell venni. Válasza tartalmazza a bemutatott erkölcsi dilemma egy konkrét példáját is!

(3 točke/pont)

III. DRUŽINA
III. CSALÁD

Vir A

Število evidentiranih primerov nasilja v družini narašča iz leta v leto. Razlogi za vse bolj negativne statistike se skrivajo v boljšem evidentiranju in ukrepanju policije, vse večji ozaveščenosti žrtev, na porast pa vpliva tudi gospodarska kriza.

(Belovič, M. (2009): Čedalje več primerov nasilja v družini, v: Delo, 7. 9. 2009, str. 2)

Vir B

Mož in žena oziroma partnerja/-ici imata različne in razmejene vloge. Moška vloga: prinaša zaslužek od zaposlitve, opravlja težja fizična opravila okoli doma, zahaja v ločeno (moško) družbo, drugače preživlja svoj prosti čas kot njegova partnerka in sam sprejema najpomembnejše odločitve, ki zadevajo družino. Ženska vloga: gospodinja, skrb za gospodinjstvo in otroke. Nakupuje, kuha, pospravlja. Verjetno ni zaposlena zunaj doma.

(Barle, A., in drugi (2004): Sociologija – učbenik za 280-urni predmet sociologije v 4. letniku gimnazijskega izobraževanja, DZS, Ljubljana, str. 93)

Vprašanja:
Kérdések:

1. Opredelite družino, gospodinjstvo in sorodstvo ter ugotovite, po čem se družina razlikuje od drugih dveh kategorij.
   Határozza meg a család, a háztartás és a rokonság fogalmát, majd állapítsa meg, miben különbözik a család a másik két kategóriától!
   (4 točke/pont)

2. Navedite oblike družin glede na število ljudi, ki živijo v skupnosti.
   Nevezze meg a családok típusait annak alapján, hogy hány tag alkotja a családi közösséget!
   (1,5 točke/pont)

3. Na kateri problem opozarja vir A?
   Az A forrás milyen problémára hívja fel a figyelmet?
   (1 točka/pont)

4. Navedite in pojasnite tri možne razloge za tovrstne probleme v družini.
   Nevezzen meg, majd ismertessen három lehetséges magyarázatot az említett – családban előforduló – problémára!
   (3 točke/pont)

5. Kateri tip delitve vlog v družini je razviden iz vira B?
   A családi szereposztás melyik típusára világít rá a B szöveg?
   (1 točka/pont)

6. Navedite in kratko predstavite še drugi tip delitve vlog v družini.
   Nevezze meg, majd röviden mutassa be a családi szereposztás másik típusát is!
   (3 točke/pont)

7. Predstavite dva vidika družinskega življenja, ki sta izpostavljena kritičnemu sociološkemu razmišljanju.
   Mutassa be a családi életnek azt a két szemléletét, amelyet kritikus szociológiai gondolkodásnak vetettek alá!
   (4 točke/pont)

IV. DRUŽBENA NEENAKOST IN MOBILNOST
IV. A TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉG ÉS A MOBILITÁS

Vir A

Hindujska družba v tradicionalni Indiji je bila razdeljena na pet glavnih slojev: štiri »*varne*« ali kaste in peto skupino, parije, katere člani so bili znani kot nedotakljivi. Vsaka kasta se je nadalje delila na »jatije« ali podkaste, ki jih je bilo skupno več tisoč. Jatiji so bili poklicne skupine – obstajali so jati tesarjev, jati zlatarjev, jati lončarjev in tako dalje. Kaste so bile razvrščene glede na ritualno čistost.

(Haralambos, M., in Holborn, M. (1999): Sociologija. Teme in pogledi, DZS, Ljubljana, str. 29)

Vir B

Zgodovina sleherne dosedanje družbe je zgodovina razrednih bojev.
Svobodni in suženj, patricij in plebejec, baron in tlačan, cehovski mojster in pomočnik, skratka zatiralec in zatirani sta bila v nenehnem nasprotju med seboj, bojevala sta nepretrgan boj, zdaj prikrit, zdaj odkrit, boj, ki se je vsakokrat končal z revolucionarno preosnovo vse družbe ali pa s skupnim propadom bojujočih se razredov.

(Marx, K., in Engels, F. (1971): Izbrana dela, 2. zvezek, Cankarjeva založba, Ljubljana, str. 588–589)

Vprašanja:
Kérdések:

1. O kateri obliki družbene slojevitosti govori vir A?
   A társadalmi rétegződés melyik formájáról szól az A forrás?
   (1 točka/pont)

2. Kaj je značilno za to obliko družbene slojevitosti? Navedite dve značilnosti.
   Mi jellemző a rétegződés e formájára? Nevezzen meg két jellemzőt!
   (2 točki/pont)

3. Navedite še preostale tri oblike družbene slojevitosti. Eno od njih podrobneje opišite.
   Nevezze meg a társadalmi rétegződés másik három formáját is! Az egyiket részletesen ismertesse!
   (2,5 točke/pont)

4. Vir B govori o konfliktu med družbenimi razredi. Kaj je vzrok tega konflikta?
   A B forrás a társadalmi osztályok közötti konfliktusról szól. Mi okozza ezt a konfliktust?
   (1 točka/pont)

5. Pojasnite pojem ideologije, kakor ga razume Karl Marx.
   Magyarázza meg az ideológia fogalmát úgy, ahogy azt Karl Marx értelmezi!
   (3 točke/pont)

6. Max Weber drugače od Karla Marxa dopolnjuje slojevitost v ekonomskih sferi, ki jo zajema pojem razred, še z dvema neekonomskima vidikoma družbene neenakosti. Navedite ta dva neekonomska vidika in ju kratko pojasnite.
   Max Weber Karl Marxtól eltérő módon egészíti ki a rétegződés komponenseit a gazdaság szférájában, hiszen az osztály fogalma mellett még két nem gazdasági komponenst is bevon elméletébe.
   Nevezze meg e két nem gazdasági komponenst, és röviden magyarázza is el őket!
   (3 točke/pont)

7. Zakaj je slojevitost z vidika Davisove in Moorove funkcionalistične teorije tako pomembna za obstoj vsake družbe?
A Davis és Moore-féle funkcionalista elmélet szemszögéből miért fontos a rétegződés a társadalmak megmaradásának érdekében?

(2 točki/pont)

8. Obstaja vrsta različnih teoretskih pristopov k problematiki revščine. Primerjajte teorijo subkulture revščine in teorijo situacijske prisile.
A szegénység problematikáját különböző elméleti megközelítések magyarázzák. Hasonlítsa össze a szegénység szubkultúrája elméletet a kényszerhelyzetről szóló elmélettel!

(3 točke/pont)

Prazna stran

Üres oldal

Prazna stran
Üres oldal